ARUBAANSE COURANT

Dagblad voor Aruba

18DE JAARGANG — WOENSDAG 15 MEI 1957 — No. 2828

Algemene Rekenkamer hoopt op een vlottere samenwerking met Aruba

„Commissie ter regeling van Dienst-autogebruik" reeds werkzaam

ORANJESTAD.— Uit het verslag van de Algemene Rekenkamer in Nederland betreffende haar werkzaamheden in 1956 ten behoeve van het Eilandgebied Aruba, lazen wij o.m. het volgende:

In 1956 onderging de samenstelling der Algemene Rekenkamer enige wijziging. In de vacature, ontstaan door het aftreden per 31 december 1955 van de Heer M. de Bloeme, werd met ingang van 1 maart 1956 benoemd tot lid, tevens voorzitter, de Heer D. J. Gerritsen. Helaas overleed deze op 11 april d.a.v. waardoor opnieuw een vacature van lid en voorzitter ontstond die werd vervuld door de benoeming van de Heer L. Götzen, zodat per 31 december 1956 het College als volgt was samengesteld.

L. Götzen - Voorzitter
L. v.d. Tempel - Lid
J. Oomen - Secretaris

Het jaarlijkse bezoek aan de Nederlandse Antillen werd in november 1956 gebracht door het Lid der Kamer, de Heer L. v.d. Tempel.

Evenals de rekening van het dienstjaar 1953 (vgl. het verslag over 1955), is ook de rekening over het dienstjaar 1954 nagenoeg een jaar te laat ingediend. Naar der Kamer mening is de voornaamste oorzaak daarvan het te laat beschikbaar komen van de rekeningcijfers betreffende de Dienst Openbare Werken. Dit is weer een gevolg van te late en soms onjuiste doorberekeningen aan de andere eilandsdiensten en van achterstand in de controle door de accountantsdienst.

De definitieve rekening over het dienstjaar 1954 werd de Kamer eerst op 21 september 1956 aangeboden. Zij is nog in onderzoek.

De rekening over 1955, die volgens de Comptabiliteitsvoorschriften Eilandgebieden op 1 november 1956 moest zijn ingediend, is nog niet door de Algemene Rekenkamer ontvangen. De Kamer meent er tegen te moeten waarschuwen, dat het veronachtzamen van de wettelijke termijnen, gebruik zou worden.

In vergelijking met het vorig verslagjaar kon tegen het einde van 1956 in het afwerken van controlerapporten enige vooruitgang worden geconstateerd. In enige gevallen heeft de Algemene Rekenkamer nl. mededeling ontvangen van de beslissingen, welke het Bestuurscollege naar aanleiding van de rapporten, uitgebracht door het Bureau van de Accountantsdienst, heeft genomen.

Tabuleerdienst een verbetering.

De toegezegde verbetering c.q. het opnieuw inrichten, van daarvoor in aanmerking komende administraties beperkte zich tot het wijzigen van enige administraties in verband met het inschakelen van de Centrale Tabuleerdienst. De mogelijkheid tot fraude, veroorzaakt door een gebrekkige administratieve organisatie, waarop in het vorig verslag werd gewezen, is reeds in het begin van het verslagjaar bewaarheid toen een geval van fraude bij het Havenkantoor aan het licht kwam. Wederom is door het Bestuurscollege toegezegd, dat maatregelen zullen worden getroffen en wel op korte termijn.

Naar aanleiding van een door het Accountantsbureau geconstateerd kastekort stelde de Kamer de vraag of het verstrekken van voorschotten ter goede rekening aan de hoofden der Diensten waar reeds een gewone kas aanwezig is, wel noodzakelijk moet worden geacht.

Tevens adviseerde zij alle voorschotten ter goede rekening nader te bezien en zo nodig te verminderen of geheel terug te nemen. In de loop van het verslagjaar zijn door het Bestuurscollege daarop inderdaad verschillende van bedoelde voorschotten teruggenomen of verminderd.

De administratieve organisatie van de Dienst Openbare Werken (vgl. het verslag over 1955 blz. 2) werd in het verslagjaar vooral verbeterd ten aanzien van het magazijn. Mede door het inschakelen van de tabuleerdienst is thans een behoorlijke magazijnadministratie verkrgen met de mogelijkheid van periodieke overzichten van de stand der voorraden. De oude voorraden, welke geen gebruikswaarde meer bezaten, zijn thans geliquideerd.

Dienstauto's

Op een vraag der Kamer, gesteld in het begin van het verslagjaar, betreffende het gebruik van dienstauto's -- ook buiten diensttijd - werd medegedeeld, dat een commissie ter regeling van de dienstauto-materie reeds werkzaam was. Ofschoon inmiddels een jaar is verstreken, heeft nog geen enkel voorschrift of regeling dienaangaande de Kamer bereikt.

Zeer tot haar teleurstelling moest de Kamer tijdens het verslagjaar constateren, dat de administratie en de inning der aflossingen en renten van de verstrekte voorschotten wederom een grote achterstand vertoonde. Alhoewel met het verlenen van nieuwe voorschotten veelal de vereiste voorzichtigheid wordt betracht (vergelijk het verslag over 1955, blz. 3), liet de afwikkeling der oude voorschotten in het verslagjaar veel te wensen over. Het Bestuurscollege heeft toegezegd, dat op korte termijn maatregelen tot invordering zullen worden getroffen. De kamer zal de afwikkeling van deze aangelegenheid in 't oog houden en in treerde vervoermiddelen de verschul- van de bereikte resultaten.

Hoewel in het verslagjaar de achterstand in het innen der huren van volkswoningen terugliep van pl.m. f. 49.000,- tot pl.m. f. [illegible]2.000,- bedraagt de gemiddelde achterstand toch nog ruim 3 maanden huur. In sommige gevallen bestaat nog achterstand vanaf 1953.

Door een strenger optreden met gebruikmaking van de daartoe geëigende dwangmiddelen zal getracht worden deze achterstand verder in te halen. Het stemt echter tot voldoening, dat althans een einde is gekomen aan het steeds oplopen van de huurachterstand.

De meeste betalen wel!

Ten vervolge op de desbetreffende aantekening in haar verslag over 1955 kan de Algemene Rekenkamer mededelen, dat aan het eind van 1956 slechts van een klein aantal geregistreerde vervoermiddelen de verschuldigde motorrijtuigbelasting over het tweede halfjaar 1956 niet was voldaan.

De toezegging van het Bestuurscollege, dat aan deze materie meer aandacht zou worden geschonken heeft dus effect gehad.

Nog 2.5 millioen op straat

De stand van de invordering der belastingen was aan het eind van het verslagjaar als hieronder vermeld. Met betrekking tot de hieronder vermelde achterstand moge nog worden opgemerkt dat de huidige bezetting van het ontvangerskantoor niet voldoende is gebleken om alle aan de invordering der belastingen verbonden werkzaamheden naar behoren te verrichten; met name het opmaken van restantlijsten en het toezicht op de naleving van getroffen betalingsregelingen bleven vrijwel geheel achterwege. Verwacht mag worden, dat een en ander belangrijk zal verbeteren nadat de plannen met betrekking tot het inschakelen van de tabuleerdienst voor de ontvangersadministratie zijn verwezenlijkt. Het ligt in de bedoeling zulks in de loop van het jaar 1957 te doen geschieden.

Soort belasting	Per 31 december 1956 niet ontvangen belasting, uitgedrukt in procenten van het bedrag der invorderbare aanslagen. 1953	1954	1955	1956	Geldelijk beloop van de achterstand per soort belasting.
Inkomstenbelasting	3.9%	8.1%	19.4%	8.1%	f. 1.737.477,48
Grondbelasting	2%	8.3%	14.6%	35.9%	462.567,51
Gebruiksbelasting	1.3%	6.3%	11.9%	48.1%	156.881.81
Winstbelasting	—	—	—	1.7%	98.468,—
Totaal bedrag					f. 2.455.394,80

Mead Johnson International verkent de Arubaanse markt

ORANJESTAD.— Enkele dagen geleden arriveerde op Aruba de heer William B. Ogilvie, algemeen vertegenwoordiger van de ongeveer negen maanden geleden opgerichte Mead Johnson International, een dochteronderneming van de grote Mead Johnson & Co., het Amerikaanse concern, dat zich gespecialiseerd heeft in het vervaardigen van pharmaceutica en drogisterijartikelen, en waarvan het vooral de laatste jaren de versterkende- en gezondheids-middelen voor babies zijn geweest, die de wereldmarkt stormenderhand veroverd hebben.

De heer Ogilvie is nu niet bepaald iemand, die je gemakkelijk over het hoofd ziet. Zijn er echter mensen die het niet laten kunnen om een op- of aanmerking te maken over zijn forse bouw, dan heeft hij daarop altijd één afdoend antwoord: „I use my own products". De heer Ogilvie woont thans in Puerto Rico, waar de Mead-Johnson International, nadat kort achter elkaar fabrieken van dit concern in Mexico en Colombia verrezen zijn, thans overweegt om de derde fabriek in Zuid Amerika te gaan bouwen. Het is de bedoeling dat door Mead Johnson International vanuit Puerto Rico de gehele Caraibische markt met uitzondering van Cuba bewerkt wordt. Vandaar dit bezoek aan Aruba, waar de firma Jan Bodegom (Aruba) N.V. reeds twee jaar het agentschap van Mead Johnson behartigt.

De heer Ogilvie logeert bij de familie Robins in Oranjestad, waarmee hij in Puerto Rico dik bevriend was, en zal het resterende gedeelte van de week op Curacao vertoeven, ter bestudering van de markt aldaar.

Mr. Ch. J. M. Hens - Lid

DIKKE PORTEMONNAIE VERLOREN

SINT NICOLAAS.— De heer C. Annamunthodoo, woonachtig Lago Heights 919, deelde de politie Maandag mede, waarschijnlijk bij de watertoren te Sint Nicolas een roodkleurige plastic portemonnaie verloren te hebben met Fl. 510,— inhoud.

Wie was het ook weer, die deze portemonnaie gevonden heeft?

VERWARRENDE KOP

ORANJESTAD.— De kop in onze editie van gisteren „Arubaanse Persvereniging tegen nieuwsverstrekking via Voorlichtingsdienst" bedoelt, — zoals de aandachtige lezer stellig ook direct begrepen heeft — te zeggen, dat het bestuur van de A.P.V. tegen de vervanging van open persconferenties met het B.C. door nieuwsverstrekkingen door voornoemde dienst is. Men diene achter deze zes woorden dus niets méér te vermoeden.

Trupanan Nicaraguense na e lugar na frontera den disputa

Aki ta para trupanan di Nicaragua listo den e lugar cu ta na discusion na frontera cu Honduras, mientras cu esfuerzonan pa media den di e disputa ta continua. E lugar ei ta na discusion cu Nicaragua ya pa algun generacion.

Bestuurscollege a pidi Eilandsraad autorizacion pa procesa contra J.M.G. Eman

ORANJESTAD.— Senjor J.M.G. Eman a hanja na erfpacht un tereno di 2000 m2 situa den staddistrict segun gouvernements-beschikking di 7 di Februari 1947 no. 11250 pa e hanja traha un koelhuis y un fabrica di ijs, bao di e condicion cu toi di e fecha di inscripcion di e erfpachtsakte durante dos anja e debe un pachtsom anual di f. 1000.— y despues f. 4000.—

Dia 25 di Maart 1954 senjor J.M.G. Eman a manda un peticion aden den cual ela pedi rebajo te un suma di fl. 1.000.— di e erfpachtscanon, cu e ta debe riba e perceel ariba menciona, base riba e circunstancia cu su negoshi ta di gran interes pa Aruba, pa industria di pisca, y pa warda provisiones.

E Bestuurscollege anterior a aproba e peticion aki den besluit di 12 di Juli 1954 No. 2803. Conforme e condicionnan di e Verordening riba uitgifte di eigendommen (Ab. 1953 no. 19) solamente Eilandsraad tabatin autoridad y no Bestuurscollege.

Cu motibo di un proposicion concerniente di nos College dd. 5 di Januari no. 4293-1955 (Bijlage 1956 no. 1) Raad a dicidi den e reunion di 29 di Mei 1956 di bepaal e canon en cuestion riba fl. 2.000.— pa anja, cuminsa foi 1 di Januari 1956.

Den e besluit di Bestuurscollege di dia 12 di Juli 1954 no. 2803 ja nan a bini na un convenio cu senjor Eman, den cual convenio nan a estipula cu e erfpachtscanon lo ta fl. 2.000.— Senjor Eman no ta dispuesto di cerra un convenio nobo cu eilandgebied, poniendo e riba e standpunt cu e convenio actual ta valido pa ley.

En cuanto e convenio por ta valido pa senjor Eman, pero no pa eilandgebied, como ela worde cerra riba un decision tuma pa un organo cu tabata onbevoegd.

Pa caba cu e impasse aki, e caso mester worde poni dilanti di juez.

Pesei a worde propone conforme articulo 74 pa duna autorizacion pa haci esei.

Noticias di Olimpiada A.S.U. 1957

(Di nos Sportreporter)

O'STAD.— Di parti di e Comite Organisador di e A.S.U. Olimpiada 1957 nos a worde informa cu pa hopi club ya e invitacionnan a ser manda pa tuma parti den e desfile di dia di apertura di e Olimpiada. Esaki lo ta dia 20 di Juni.

E clubnan cu pa un of otro motibo no a ricibi invitacion ta worde suplica di yama of acudi cerca Sr. Jossy Maduro Jr., kende su telefoon ta number 1806 of 1310. E formularionan mester worde manda pa e Comite lo mas pronto posibel. Tur club ta worde encarecidamente suplica pa participa na e desfile aki pa haci asina e punto importante aki di e anochi di apertura un exito sigur. No ta depende unicamente na e organisadornan sino tambe na e clubnan ya cu e apoyo y cooperacion di nan ta indispensable. Durante e dos anjanan anterior e desfile tabata numeroso y nos ta spera cu e anja aki e cantidad di club participando den e desfile lo ta mayor na e anjanan anterior. Atrobe e clubnan por bin naturalmente cu diferente materialnan cu ta worde usa den e deporte cu nan ta representa.

INSTALACION DI SESION NOBO DEN STATEN DI SURNAM

PARAMARIBO — Ajera gobernador J. van Tilburg a habri sesion nobo di Staten di Surinam.

Oposicion den Staten no tabata presente.

MacMILLAN RESPECTO SUEZ CANAL

WASHINGTON — E declaracion di MacMillan tocante Canal di Suez no a causa sorpresa den circulonan oficial na Washington y Pris.

Merca tabata di opinion cu continuacion dje boycot solamente tabata por perhudica interesnan economico dje potencianan navegante grandi.

Opinion oficial di Francia sinembargo no a cambia ainda.

Francia ta di opinion cu Canal di Suez nunca por bira un canal berdaderamente internacional en virtud dje condicionnan Egypcio.

Gobierno Frances a avisa e navieronan Frances pa no haci uso dje canal, pero e kestion ta worde studia.

PAPA PIO A RICIBI CARDINAL WYSZYNSKI

VATICANO — Papa Pio a ricibi e arzobispo di Warsehau, cardinal Wysynski, den audicion particular. Funcionarionan di Vaticano a informa cu e encuentro tabata masha cordial y emocionante. Papa a braza e cardinal, ora cu esaqui a drenta e bibliotecá particular di cabezante di misa catolico.

E cardinal a worde acompanja pa Vaticano pa algun prelado Polaco, kende a bai Roma huntu cu e cardinal.

AUSTRALIA DI ACUERDO CU DECISION INGLES

CANBERRA — Australia ta di acuerdo cu e decision Ingles tocante uso di Canal di Suez, asina e minis-tro-presidente interino, Sir Arthur Fadden, a bisa ajera den Camara di Representantenan na Canberra.

E lider di oposicion socialista, dr. Evatt, a bisa cu e decision Ingles ta e resultado inevitable di e irresolucion y falta di accion den ultimo tres lunanan.

GOBIERNO MERICANO A RECHAZA SUPLICA DI JAPON

WASHINGTON — Gobierno Mericano a rechaza e suplica di Japon pa termina e experimentonan cu arma atomico na Nevada na manera cortes pero decisivo.

E ministro di asuntonan exterior a bisa den un nota, cu Merca ta anuncia largu bai, cu e ta dispuesto na stop, basta cu wardamentu di material atomico pa motibonan militar y trahamentu di arma atomico worde termina, bao di supervision internacional.

Na Nevada nan lo experimenta solamente cu armanan atomico chiquito.

DECLARACION DI JOHN FOSTER DULLES

WASHINGTON — John Foster Dulles, ministro pa asuntonan exterior di Merca, a declara ajera na su conferencia di prensa semanal, cu Merca lo no acepta ningun conbenio tocante desarme, cu ta basa riba particion di Alemania. El a bisa, cu gobierno Mericano lo trata tur asunto, cu ta directa- y indirectamente relaciona cu particion di Alemania den colaboracion estrecha cu Canciller Adenauer.

Dulles a declara tambe, cu Merca lo no resisti intencion di Israel pa manda un barku door di Canal di Suez. Dulles a ripiti, cu segun opinion di Merca tur nacion tin derecho di pasashi liber via Canal di Suez.

GOBIERNO DI HONDURAS A ACUSA NICARAGUA

TEGUCIGALPA — Gobierno di Honduras a acusa Nicaragua den comision di investigacion dje organisacion di estadonan Mericano, cu el a viola e acuerdo pa un arreglo pacifico entre e dos paisnan, cu a worde firma Dia Biernes pasa.

Segun Honduras 5000 militar a bolbe Dia Domingo for dje territorio na frontera. Guardianan di frontera Nicaraguense a haci uso dje oportunidad aki pa ocupa e pueblo Viajo, den cercanja di Cifuentes.

Observadornan militar internacional kende a pasa over dje zona demilitarisa Dia Domingo den un avion, a comproba, sinembargo, cu e gobiernonan di Honduras y Nicaragua ta cumpli cu nan debernan y ta retira nan trupanan.

Brand in Tilburg

In een wollenstoffenfabriek aan de Goirkestraat Tilburg is onlangs een zware brand uitgebroken die de drie verdiepingen van het gebouw, waar zeer kostbare apparatuur stond opgesteld, volkomen verwoeste. De foto geeft een beeld van de blussingswerkzaamheden in de Goirkestraat.

Peter van Musschenbroek „goot" elektriciteit in een flesje

„Atew!" schreeuwde de famulus van Peter van Musschenbroek. De arme Cunaeus maakte 'n luchtsprong van wel bijna 'n meter. De fles met water, die hij in zijn hand had gehouden, was hem ontglipt en lag nu uiteengespat op de vloer van het laboratorium van de Leidse professor. Deze hield op met draaien aan de zwengel van de elektriseer-machine. Hij schoof zijn pruik recht, die van schrik een beetje was verzakt en vroeg verwonderd: „Wat is 'r, m'n jongen?"

Trappelend betastte zijn assistent zijn krampende arm. Hij staarde doodsbleek naar de scherven in de plas aan zijn voeten en stamelde: „Ik....ik ben zo geschrokken, mijnheer".

„Geschrokken?" vroeg zijn leermeester verwonderd „geschrokken, m'n jongen? Maar waarvan dan?"

„Ik....ik weet 't niet, mijnheer", zei Cunaeus, nog steeds met sidderende lippen, „ik wilde deze draad in de fles rechttrekken en toen opeens was het, of mijn hele arm uit elkaar werd getrokken, met 'n schok...."

De profesor kwam op zijn helper toe en betastte bezorgd diens arm. „'n Schok zei je? 'n Schok....Merkwaardig!" En er kwamen diepe rimpels in zijn voorhoofd.

Angstig bukte de jongeman zich naar de vloer en hij begon de scherven bijeen te scharrelen. „O, profesor", zei hij, „het spijt me zo, morgen zal ik geld meebrengen voor 'n nieuwe fles". En hij keek verlegen op naar zijn meester.

Maar die keek in gepeins voor zich uit, mompelende: „'n Schok? Merkwaardig....Wat zei je, m'n jongen? 'n Nieuwe fles? Wel nee! dat was toch maar 'n ongelukje. Kom, haal maar gauw 'n nieuwe".

Cunaeus bleef gehurkt zitten aan de voeten van de grote man. Op zijn gezicht tekende zich 'n angstig voorgevoel af. „'n Nieuwe fles, mijnheer?....O nee, alstublieft niet! 't Was of ik geradbraakt werd".

Daar moest professor Van Musschenbroek toch hartelijk om lachen. „Maar m'n beste kerel!" riep hij vrolijk, „ben je bang voor 'n beetje elektriciteit? Vooruit dan maar, maak 'n nieuwe fles klaar, dan zal IK 'm vasthouden en mag jij de machine draaien".

„Harder!" riep hij vrolijk, toen het experiment opnieuw begonnen was en hij, in plaats van zijn assistent, de fles vasthield, waarin het draadje van de elektriseermachine uitmondde. „Harder! Jij bent nog jong en sterk, fiks erop los gedraaid!"

Cunaeus zwengelde als een lijnbaansjongen: de machine zoemde als een bromvlieg in een lampeglas. „Goed zo, goed zo!" prees de professor, toen het apparaat op volle toeren kwam, „en toen, wilde je met je hand het draadje in de fles rechttrekken....zóooo..ooo...."

BOEM!! Met 'n klap smakte de fles tegen de muur aan stukken, de professorale pruik zwierde door de lucht en plensde midden in de waterplas en de professor zelf viel achterover tegen een vol rek met laboratoriumglazen. Fiolen en retorten rinkelden omlaag als 'n waterval.

Experimenteren met de elektriseermachine was omstreeks 1746, het jaar waarin Cunaeurs en Van Musschenbroek hun schok kregen, erg in de mode.

Sinds Thales van Milete het bestaan van elektriciteit had aangetoond, was tweeduizend jaar lang het onderzoek van dit verschijnsel niet veel gevorderd. Pas omstreeks 1600 had de Engelsman Gilbert een elektroscoop gemaakt, waarmede hij elektrische eigenschappen van verscheidene stoffen aanwees. Hij deed dus weinig méér dan Thales' inzichten bevestigen. En zijn „elektroscoop" was niet veel meer dan 'n strosprietje dat kon draaien op een naald.

Weer 'n halve eeuw duurde het voordat de Duitser Von Guericke, de burgemeester van Maagdenburg, een groter apparaat bedacht, waarmede het bestaan van elektriciteit kon worden aangetoond. Ook zijn „elektriseermachine" was niets méér dan 'n bol zwavel van wel 'n meter doorsnee, die, na wrijving, lichte deeltjes van allerlei stoffen aantrok. Sterk veranderd en verbeterd door 's Gravesande en Winkler in 1744, deed Van Musschenbroek met zo'n machine twee jaren later zijn bovenbeschreven „schok"proef.

De experimenteer-rage, die zich in de 17e en 18e eeuw meester maakte van alle geleerden, was veroorzaakt door de wijsgerig-mathematische onderzoekingen van grote geesten als Galileï, Descartes, Leibniz en Newton, en van niet minder grote denkers en kunstenaars in ons eigen land als Huygens, Spinoza, De Groot en Stevin.

Zoals alle perioden van grote uitvindingen, werd ook het tijdvaak van de experimentele „Hollandse School" voorafgegaan door een reeks van jaren, waarin grote denkers en kunstenaars de ideeën opwierpen, welke later door uitvinders in daden zouden worden omgezet. Voorbeelden van zulke baanbrekende denkers en kunstenaars in moderner tijden zijn bij voorbeeld Maxwell en Einstein.

Het Holland van de 17e, „Gouden" eeuw was een ideaal centrum voor uitvinderswerk. De Hollanders, van aard realistisch en praktisch, hadden hun wereldblik verruimd bij ontdekkings- en handelsreizen; een tachtigjarige strijd hun moed en zelfstandigheid gestaald: zij waren ruimdenkend, verdraagzaam, rijk en geïnteresseerd bij uitvindingen, die hun welvaart en macht nog zouden vergroten.

Zo ontstond er rond de universiteiten van Leiden en Utrecht een „Hollandse School" van experimenterende geleerden, die „de proef op de som" als vaste grondslag voor de wetenschap legden, en die een halve eeuw lang wereldvermaardheid zou genieten.

Peter van Musschenbroek, in 1739 benoemd tot hoogleraar in de natuurkunde aan de universiteit van Leiden, was een van hen. Hij wilde de elektriciteit „condenseren" en hij trachtte dat te bereiken op een manier, die even simpel was als het Ei van Columbus: hij wilde haar namelijk in een flesje gieten. En dat lukte, zoals wij gezien hebben, boven verwachting!

Hij verzamelde in zijn „Leidse Fles" zo'n geweldige lading elektriciteit, dat, toen zijn leerling Cunaeus deze ontlaadde, door met zijn hand de toevoerdraad aan te raken, hij, en daarna zijn leermeester zelf, zo'n enorme klap kregen, dat de echo ervan weergalmde door heel Europa, tot in onze tijden toe!

Want Van Mussehenbroek schreef onmiddellijk aan zijn Franse vriend Réaumur, de natuurkundige, die ook een der eerste thermometers vervaardigde, hoe hij geschokt was bij zijn poging om het verschijnsel te verbeteren, dat lichamen, die met de elektriseermachine geladen waren, hun lading zo snel verliezen. Hij had dit gedaan, zo schreef hij aan Réaumur, door de elektriciteit te leiden in een isolerend omhulsel, namelijk in een flesje.

De opgetogen Réaumur liep met het nieuws onmiddellijk naar zijn collega natuurkundige Nollet, die even onmiddellijk een grote speech ging afsteken in de Franse Academie voor Wetenschappen te Parijs over wat hij noemde „l'expérienced e Leyde" en „de Leydsche Flesch". Toen liepen de eerste elektrische vonken als een vuurtje door alle laboratoria en alle salons van de beschaafde wereld. Want iedereen wilde zich zelf vergewissen van de waarachtigheid van de uitvinding van de condensator, waarmede men, in een kleine ruimte kleine hoeveelheden elektriciteit kan opzamelen tot een hoeveelheid van grote lading. En zo werden in de kortste keren Van Musschenbroeks naam en ontdekking befaamd.

Het hazuingeschal van de faam klonk zo luid — aldus „Philips Koerier" — dat het zelfs doordrong tot de vergeten uithoek van Oost-Pruisen, het verre Pommeren. Maar toen stond daar, in het dorpje Kamin, baron Von Kleist op om te verklaren, dat hij al in oktober 1745 dezelfde proef had gedaan als Van Musschenbroek in 1746, dat hij die had medegedeeld aan de heer Lieberkühn, dat deze collega nog in 1745 deze kunst had vertoond voor de Berlijnse Academie van Wetenschappen, en dat de burgemeester van Dantzig, Gralath, de proef had herhaald met een hele batterij van flessen. De ontlading van die batterij had zulke knapen van vonken opgeleverd, dat zelfs de baron Von Münchhausen er niet van terughad.

Schade!....voor de Pommerse Junker. Latere naspeuringen wezen uit, dat de man inderdaad gelijk had en dat hij feitelijk de condensator had ontdekt, maar toen stond het toestel voor alle eeuwigheid al op de naam van onze Leidse professor....

De naam van Van Musschenbroeks „Leidse ‚Fles" zou lang standhouden omdat men nog eeuwenlang zou blijven tobben over de verklaring van haar werking en van begrijpen als „lading" en „spanning". Waitz had in 1745 al geprobeerd de lading van een elektroscoop te meten; Canton experimenteerde in 1748 met metingen door het bepalen van de lengte van de vonk der Leidse Fles: Wilke kwam in 1758 een beetje verder, door de Leidse Fles te bekleden met laagjes bladtin aan binnen en buitenzijde, waardoor de potentiaalverschillen veel hoger opgevoerd en de vonken nog groter werden: Lane voorzag haar in 1767 van een microschroef voor de vonkmeting; Galvani en Volta gebruikten haar omstreeks 1780 voor de verklaring van het begrip „elektrische stroom"; doch pas in 1853 slaagde Lord Kelvin erin de eerste volledige theoretische uitleg te geven van de oscillerende (vonkende) ontlading van de Leidse Fles van Van Musschenbroek. Die vonk zou de basis worden van de ontdekking door Hertz van de elektromagnetische golven, het beginsel, waarop onze radio berust.

De ontdekking van de Leidse Fles spreek het meeste tot de verbeelding van het grote publiek en het is in dat verband, dat Peter Van Musschenbroeks naam algemene bekendheid heeft behouden. Het andere wetenschappelijke werk, dat hij tijdens zijn vruchtbare leven heeft gepresteerd, is echter zeker niet minder belangrijk dan zijn elektrische ontdekking.

Openingsrede van Z.E. Gouverneur drs. A.B. Speekenbrink ter gelegenheid van de opening van het nieuwe zittingsjaar der Staten van de N.A.

Mijnheer de Voorzitter en heren leden van de Staten,

Ten tweede male binnen kort tijdsbestek geniet ik het voorrecht vanaf deze plaats tot U te spreken, thans ter opening van de nieuwe gewone zitting van Uw hoog College. Der traditie getrouw zal ik van deze gelegenheid gebruik maken enige gedachten te wijden aan de gebeurtenissen, welke zich in het tijdbeeld, waarin wij ons voortbewegen, hebben afgespeeld of mogelijk zullen afspelen. Ik zal mij daarbij echter beperken tot de grote lijnen in dat gebeuren, welke door U en de gehele gemeenschap gezien worden en onderkend als van prominent belang.

Vruchtdragend Koninkrijksoverleg

Al dadelijk mag ik dan vooropstellen, dat door intensieve samenspraak op hoog niveau met Koninkrijks- of Nederlandse instanties, duidelijker inzicht werd verkregen in de interpretatie van enige belangrijke sectoren van het Statuut, waardoor werd bereikt, dat de inhoud der zelfstandigheid van ons land en de plaats van ons land in Koninkrijksverband bevredigender afbakening vonden. Dit is vooral van belang, omdat inzicht in de draagwijdte der Statutaire en der huidige Nederlands-Antilliaanse staatsrechtelijke bepalingen onontbeerlijk is voor een goede werking daarvan.

Indachtig aan het bepaalde in artikel 36 van het Statuut werd in het afgelopen jaar voor het eerst op groter schaal een beroep gedaan op de hulp en bijstand van Nederland, hetwelk, naar verwacht wordt, in het komende zittingsjaar zal leiden tot daadwerkelijke financiële steunverlening door dat land voor de ontwikkeling van algemene of bijzondere welvaartsplannen in de Nederlandse Antillen.

Dynamisch ontwikkelingsproces

Ga ik er thans toe over enige beschouwingen te wijden aan de algemene bestuursvoering en het wel en wee onzer gemeenschap, dan zou ik willen aanvangen met de algemene opmerking, dat de Nederlandse Antillen zich sinds de totstandkoming van het Statuut klaarblijkelijk in een dynamisch ontwikkelingsproces bevinden, op gang gebracht door de Regering in samenwerking met Uw College. Zou men van dit gaande zijnde proces een analyse maken, dan zou de mening van degenen, die in dit proces een gevaar zien voor verstoring van een gezond evenwicht in onze samenleving, ongetwijfeld worden gelogenstraft. Als leidinggevende beginselen in dit proces gelden immers het streven naar afronding onzer zelfstandigheid met inachtneming van wat daaraan ten grondslag ligt en naar modernisering van ons gehele maatschappelijke bestel op zodanige wijze, dat ons land beantwoordt aan de vereisten, welke aan een moderne democratische samenleving moeten worden gesteld.

Dat bij de verlegging van het accent zekere weerstanden moesten worden overwonnen werd weliswaar in sommige gevallen betreurd, doch evenzeer onvermijdelijk geacht, omdat, indien een zuiver beginsel vooropstaat dit niet dient te worden opgeofferd aan een toevallige omstandigheid van ondergeschikte betekenis.

Justitie rechtstreeks onder de minister

Veel aandacht werd besteed aan de voorbereiding van de opzet van het nieuwe departement van Justitie, waar het personeel rechtstreeks onder de Minister werkzaam zal zijn, teneinde mede tot een duidelijke afbakening te komen van de taak van de diverse functionarissen in het departement.

Nieuwe financiele koers

Op financieel terrein hebben zich velerlei problemen voorgedaan, waarvan er enige inmiddels oplossing vonden, terwijl aan de oplossing van de overige met voortvarendheid wordt gewerkt. Het streven om meer regelmaat te brengen in de totstandkoming van de jaarlijkse begrotingen had resultaat. De vroeger gehuldigde opvatting, dat slechts financiële zelfstandigmaking van het land en van de eilandgebieden ertoe zou kunnen leiden, dat voor de landsuitgaven een gezonde financiele basis zou worden gevonden, werd door de feiten bevestigd. De nieuwe financiële verhouding tussen het land en de eilandgebieden kwam in de loop van het vorige jaar tot stand.

In overweging is herziening der wetgeving betreffende het successie-, overgangs- en schenkingsrecht en de zegelbelasting. Voorlopige besprekingen met Nederland werden gehouden over het voorkomen van dubbele belastingheffing door de landen van het Koninkrijk. Door getroffen en nog te treffen maatregelen wordt getracht het financieel vermogen van ons land op te voeren tot een peil waar gelijke tred kan worden gehouden met de steeds toenemende eisen, welke een zich ontwikkelende maatschappij stelt. Daarbij wordt uiteraard voor ogen gehouden, dat een te hoog opgevoerde belastingdruk tot overspanningen leidt, welke hun economische weerslag niet zouden missen.

De positie van de Curacaosche Bank is als steeds uitermate gezond te noemen. Tengevolge van de hoge buitenlandse rentevoet waren de bedrijfsresultaten zeer gunstig en zal deswege van de gemaakte winst over 1956 een half miljoen in 's-Landskas worden gestort.

Verkeer- en Vervoer

Vermeld wordt, dat de uitvoering der luchtkarteringsovereenkomst in volle gang is. Met de productie van kadastrale kaarten van Aruba en Curacao kan daardoor reeds dit jaar een aanvang worden gemaakt.

Aan het departement van Verkeer en Vervoer werd de dienst der Posterijen toegevoegd, waardoor dit departement thans een sluitende inhoud heeft. Deze dienst werd tevens gereorganiseerd. Modernisering van de postale wetgeving is in voorbereiding.

De toename in het radio-telefonisch verkeer kon belangrijk genoemd worden. De volledige automatisering van het telefooncircuit Aruba-Curacao is in voorbereiding. Meer en meer wordt gebruik gemaakt van telex-verbindingen.

Gezondsheldszorg

De algemene gezondheidstoestand bleef gunstig. Binnenkort zal een aanvang worden gemaakt met de vaccinatie van jeugdige personen tegen poliomyelitis. De eilandgebieden Aruba en Curacao zijn ten deze zeer voortvarend geweest. Een regeling inzake de tuchtrechtspraak over artsen en apothekers kwam tot stand. Hierdoor werd in een bestaande leemte voorzien.

Ontwerpen van landsverordening betreffende de uitoefening der geneeskunde en de artsenijbereidkunde werden of zullen spoedig aan Uw College worden voorgelegd.

De Onderwijsvernieuwing vergt veel voorbereiding

Door getroffen maatregelen kon met een effectieve schoolinspectie worden aangevangen. De vrijwel algemeen gevoelde wens om tot vernieuwing van het onderwijs te komen levert een aantal moeilijke vraagstukken op, welke grondige bestudering vereisen. Naar verwachting zal een dergelijke vernieuwing ingrijpende wijzigingen in de huidige onderwijswetgeving met zich meebrengen, met de voorbereiding waarvan geruime tijd gemoeld zal zijn, zodat nog niet kan worden gezegd wanneer de regeringsvoorstellen terzake aan Uw College zullen worden voorgelegd. Tot de instelling van 'n Onderwijsraad zal worden overgegaan, zodra de terzake aanheeft verworven.

Streven naar economische stabiliteit

De financiëel-economische en economische ontwikkeling is in het brandpunt van de belangstelling komen te staan. Slechts door deze systematisch te bevorderen kan aan ons land de bredere economische basis worden verschaft, welke nodig is om ook in de toekomst de welvaart zo veilig mogelijk te stellen. De Regering is zich bewust van het feit, dat zich bij deze expansie ongewenste spanningen en onevenwichtigheden in het economisch leven zouden kunnen voordoen. Met alle middelen zal evenwel worden getracht deze tot een minimum te beperken.

Toerisme

Het is verheugend te noemen, dat de diverse overheden en het particulier initiatief zeer actief zijn om de eilanden toeristisch aantrekkelijk te maken. Hotelbouw is daartoe als eerst aangewezen middel gekozen.

De verbreding van de welvaartsbasis

De Technisch Economische Raad zette zijn werkzaamheden onverminderd voort. In samenwerking met de betrokken eilandgebieden zal er naar worden gestreefd de ingestelde vrije zones tot een succes te maken. In verband daarmede zijn wettelijke maatregelen in studie om deze eilandgebieden beter de functie te kunnen doen vervullen van economische schakel tussen West-Europa en Midden- en Zuid-Amerika.

Verdere sociale uitbouw

Het wordt betreurd, dat de regeling inzake de verzekering van de oude dag door tal van oorzaken nog niet in werking kon treden. Indiening dezer regeling bij Uw College mag echter in het komende zittingsjaar worden verwacht.

Hoewel het aanvankelijk voorkomen van enige werkeloosheid zorg baarde, liep dit door een opleving der bedrijvigheid gedurende de laatste maanden terug. Het lichamelijk en geestelijk welzijn der bevolking brengt met zich mee, dat met alle middelen moet worden getracht om werkeloosheid van mensen in de kracht van hun leven te voorkomen. Het streven naar verbreding der welvaartsbasis heeft ook in de eerste plaats het belangrijke sociale doel voldoende werkgelegenheid te verzekeren.

De welvaartszorg

Voor wat betreft de eilandgebieden Bonaire en de Bovenwindse Eilanden werd er reeds gewag van gemaakt, dat deze gebieden worden betrokken in een veelomvattend welvaartsplan, waarin de bevordering van het toerisme een zeer belangrijke plaats inneemt.

Een betere toekomst door eendracht

Mijnheer de Voorzitter, in het voorgaande heb ik zeer zeker geen volledig beeld gegeven van hetgeen reeds bereikt werd en naar de bereiking waarvan alsnog wordt gestreefd.

Hoewel tal van details in onze relatief kleine maatschappij van groot belang kunnen zijn, heb ik mij in dit bestek moeten beperken tot het medegedeelde. Bij de groeiperiode, waarin onze volksgemeenschap zich bevindt, ben ik mij bewust van het feit, dat slechts eendrachtig samenwerken van allen kan leiden tot een betere toekomst.

Onze jongeren, die thans hun opvoeding ontvangen, moge het gegeven zijn in het groeiproces van hun eigen land in die toekomst een voorname rol te vervullen, daarbij geruggesteund door vergaande kennis en hoogstaande opvattingen.

Mij rest thans nog de eer, Mijnheer de Voorzitter, Uw hoog College en allen, die in het afgelopen zittingsjaar hebben meegewerkt aan de taak der Regering, dank te zeggen. Ik mag een beroep op U allen doen ook in het komende zittingsjaar Uw medewerking daaraan te verlenen.

Moge Gods hulp en zegen ons bij onze arbeid steeds terzijde staan. En hiermede verklaar ik de gewone zitting van de Staten geopend.

KNOCK OUT OVERWINNING VOOR EGYPTE

Cairo, 14 mei.: — De Egyptische regeringsbladen juichten de mededeling van de Engelse regering betreffende het gebruik van het Suezkanaal door Britse schepen toe als een „knock-out" overwinning voor Egypte.

Het blad „Al Sjaab" schreef: „Egypte hecht geen belang aan de Britse capitulatie, daar het de veldslag gewonnen heeft na een hoge prijs voor de overwinning te hebben betaald. Voortaan zal het optreden van Egypte uitsluitend ingegeven worden door het erewoord, dat het aan de wereld gegeven heeft, dat het de waterweg op doelmatige wijze zal exploiteren en de vrije scheepvaart zal handhaven."

AANVARING VAN C.S.M.-TANKER EN NOORSE TANKER

8 gewonden, 1 vermiste

(Van onze correspondent te W'stad)

Het ANP verneemt uit Venezuela, dat maandagavond bij het Meer van Maracaibo een aanvaring heeft plaats gevonden tussen de CSM-tanker „Rufina" (3216 ton) en de Noorse tanker „Thorunn (10.173 ton).

Acht opvarenden van de „Rufina" werden gewond, het schip werd zeer zwaar beschadigd. Aan boord van de „Thorunn" vond een explosie plaats waardoor een man wordt vermist.

De afdeling Public Relations van de C.P.I.M./C.S.M. deelde ons nog enkele aanvullende gegevens over deze aanvaring mede.

Een opvarende van de „Rufina" is levensgevaarlijk gewond, de kapitein liep een gebroken dijbeen op, de overige zes gewonden zijn licht gewond en konden na geneeskundige behandeling meteen het hospitaal verlaten.

HANDELSBESPREKINGEN TUSSEN EGYPTE EN ENGELAND

Cairo, 14 mei — Het Egyptische ministerie van Financien heeft de Egyptische banken gemachtigd transacties aan te gaan met Engelse banken.

Dit werd vandaag officieel meegedeeld in Cairo.

Het Persbureau voor het Midden-Oosten verklaarde maandag, dat er binnen twee weken handelsbesprekingen tussen Egypte en Engeland gevoerd zullen worden over het opheffen van de restricties op de Egyptische sterling reserves. De restricties waren het vorig jaar in juli door de Engelse regering opgelegd tijdens de nationalisatie van het Suezkanaal.

N.V. Arubaanse Drukkerij- en Uitgevers- en „Arubaanse Courant", een uitgave van de Publiciteit Mij.
Nassaustraat 85-Oranjestad, Aruba.
Directeur-hoofdredacteur G. J. Staartjes.
Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Stad"
Telefoon: 1116-Directie en Advertenties
2116 Redactie en Abonnementen.

Losse exemplaren ARUBAANSE COURANT in San Nicolas verkrijgbaar bij Union Store, Mainstreet.

AGENDA

Woensdag 15 mei

BIOSCOPEN

DE VEER THEATER 20.30: Forbidden Planet
RIALTO 20.00: La Desconocida
PRINCIPAL 20.00: El Charro Inmortal
AURORA 19.30: The Man in het Attie
SAVANETA 19.30: Sudden Danger

VROEDVROUWEN, VERPLEEGSTERS, ENZ.
Zuster M. v.d. Mark, telefoon 1557, Rondweg 1 Dakota.
Zuster Braumuller, telefoon 1355, Nassaustraat 42, Oranjestad.

APOTHEEK
Botica Aruba

RADIO KELKBOOM
209 m. — 1435 kcl.

11.30 Billo's Caracas Boys
12.00 Lunchmuziek
12.25 Nieuwsberichten
12.45 Musica Norteamericana
1.00 Asi Cantaba Cuba
1.15--1.30 Carmen Delia Dipini
4.00 Programma Cita a las Cuatro
4.30 Programma van Winkel
5.00 Programma van Wimco
5.30 Nestor Chayres
5.45 Harry Belafonte
6.15 Cumpleanjos feliz
6.30 Dinermuziek
7.00 Noticias (Pap.)
7.15 Trio Calaveras
7.30 Max van Praag
7.45 Nieuwsberichten
8.15 Novela „Mia o de Nadie"
8.30 Conjunto Casino
8.45 Smakelijk Eten
9.00 News in a Nutshell
9.05 Carlos Pizarro
9.15 Orquesta Flor de Oro
9.30--10.00 Peticiones

VOZ DI ARUBA
457 m. — 655 kcl.

06.00 Opening
06.05 Populair-klassieke melodiën voor de Wat zeggen de sterren?
06.45 Muziek uit Texas
07.00 Selectie van veelgevraagde platen
07.30 Tango
07.50 Antilliaanse klanken
08.00 Sluiting (tot 12.00)
12.00 Heropening
12.03 Uit de Nederlandse discotheek
12.15 Internationaal en Antilliaans nieuws (Nederlands)
12.30 Populaire Latijns-Amerikaanse muziek
13.00 Nieuwsbulletin in het Papiament
13.15 Een kwartiertje Antilliaanse platen
13.30 Mexico speelt en zingt
13.45 Hoospel Gleem-Tide
14.00 Klassieke muziek
15.00 Gevarieerd programma
15.30 Novela Procter & Camble
16.00 Rey de Copas speelt uw verzoekplaten
17.00 Voor de Kinderen (Pap.)
17.30 Latijns-Amerikaanse muziek
18.00 Mario S. Arends presenteert
18.30 Gelukwensen en populaire plaatjes
19.00 Esso sportprogramma
19.15 Groeten uit Nederland
19.30 Nieuws in het Nederlands
19.45 Amerikaanse muziek
20.00 Nieuws en commentaar in het Engels
20.30 Hoorspel Colgate-Palmolive
21.00 Dertig minuten voor nieuwaangekomen platen
21.30 Spaans programma
22.00 Sluiting

LAGO WEERSPREEKT BEWERING PLV. GEZAGHEBBER

ORANJESTAD.— Naar aanleiding van het door de voorlichtingsdienst namens de plv. Gezaghebber P. Croes uitgegeven officiële communique, dat wij gisteren op Pagina Tres opnamen en waarin de plv. Gezaghebber bekend maakte, dat de Lagodirectie alleen maar om „controleurs" en nooit om „waarnemers" van het gouvernement bij het referendum verzocht had, werd ons gisteren door gezaghebbende woordvoerders bij de Lago het volgende medegedeeld:

„The contract between the company and the L.F.C. requires the company to conduct this referendum. The use of government observers was cleared with the act. Lt. Governor."

Volgens dit communique zou de Lago dus wel degelijk aan de wnd. Gezaghebber P. Croes om waarnemers van het gouvernement gevraagd hebben!

ALLE CLUBS IN HET DEFILE

ORANJESTAD.— Het Comité A.S.U. Olympiade verzocht ons er de aandacht op te vestigen, dat de formulieren voor de deelname aan het defile op de openingsavond van de Olympiade op de 20e Juni reeds aan alle daarvoor in aanmerking komende organisaties verzonden zijn. Mochten er evenwel verenigingen of clubs zijn, die door samenloop van omstandigheden dit formulier niet ontvangen hebben, maar el wel prijs op stellen er een te ontvangen, dan worden de besturen van deze clubs verzocht zich in verbinding te stellen met de heer Jossy Maduro Jr., die telefonisch te bereiken is onder no. 1806 en 1310.

K.L.M. opent tweede wekelijkse dienst op Mexico

Hoewel het plan bestond met ingang van de zomerdienst per 15 april de wekelijkse KLM-dienst van de Nederlandse Antillen naar Mexico uit te breiden met een tweede vlucht, kon dit plan niet doorgaan door ontstane moeilijkheden in het verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen in Mexico.

Heden deelt de KLM ons mede dat tijdens het verblijf van de President Direkteur van de KLM, de Heer I.A. Aler, in Mexico een oplossing voor de bestaande moeilijkheden gevonden werd, en de Mexicaanse Regering haar toestemming voor een tweede wekelijkse dienst heeft gegeven.

Deze dienst, waarvan verwacht wordt dat zij onmiddellijk effect zal sorteren in het vervoer tussen de Nederlandse Antillen en Mexico, is een direkte dienst CURACAO — BARRANQUILLA — SAN JOSE — MEXICO, welke met viermotorig DC-6B materiaal zal worden uitgevoerd op elke zaterdag. (retour op zondag). De vluchten, die zowel toeristen- als Sleen Air-accommodatie bieden, geven in Mexico direkte aansluiting op de Europa-diensten van de KLM, terwijl ze ook de gelegenheid bieden 4 of 7 dagen in Mexico over te blijven en dan naar Europa door te reizen.

De eerste van deze snelle diensten naar Mexico zal nu op 18 mei plaats vinden, en verder wekelijks op elke zaterdag worden uitgevoerd.

Met de inaugurele dienst van de 18de zullen een aantal gasten op uitnodiging van de KLM meereizen uit Venezuela, Colombia, en de Nederlandse Antillen. Dit maal is de keuze voor Curacao en Aruba gevallen op onderwijzend personeel en de amhtenarenbond. Gezien het beperkte aantal beschikbare plaatsen moest de KLM zich bepalen tot de grootste groepen van onderwijs, t.w. het Openbaar, Rooms Katholiek en Christelijk, waarvan ieder een vertegenwoordiger op Curacao en de eerste twee een op Aruba hebben afgevaardigd, die tezamen met de voorzitter van de Amhtenarenbond op de Nederlandse Antillen en een lid van de Lago op Aruba voor een vijfdaags bezoek naar het land van de mariachi's zullen vertrekken.

Oficina di Sanidad Publico di Aruba

Oranan di consulta Internist J. Brouerius van Nidek (solamente manda door di Dokter di cas), oficina di Sanidad Publico

Dialuna di 9'or te 10'or di mainta
3'or te 4'or di atardi
Diarazon di 9'or te 10'or di mainta
3'or te 4'or di atardi
Diabierna di 9'or te 10'or di mainta

Oranan di loesamento (doorlichting)

Diamars di 2.30 te 3.30'or di atardi
Diabierna di 2'or te 3.00'or di atradi

Oficina di Sanidad Publico di Aruba

Oranan di consulta di Dokter di mucha R. Ball (solamente manda door di e Dokter di cas) Oficina di Sanidad Publico.

Diamars, Diajuebs i Diasabra di 9'or te 10'or di mainta

Consultorio pa baby nan na:

Noord polikliniek: Dialuna di 3'or te 4'or di atardi
Oranjestad Gezondheidsdienst: Diamars di 3'or te 4'or di atardi
San Nicolas polikliniek Lellestraat: Diarazon di 3'or te 4'or di atardi
Santa Cruz polikliniek: Diajuebs di 3'or te 4'or di atardi
Savaneta na warda di polis: Diabierna di 3'or te 4'or di atardi.

PAGINA TRES

Comision Nobo di Programma di Palm Beach Club tin plannan grandi

ORANJESTAD.— Diabiernes 10 di Mei algun miembro di Aruba Palm Beach Club a tene un reunion pa nan forma un Comision di Programa cu ta worde encarga pa stimula e actividad nan den kader di e statuten nan di Aruba Palm Beach Club.

Despues cu presidente di e Club senjor E. G. Eman a jama e presentenan bon bini ela duna un splicacion con nan a hanja e idea di forma un Comision di Programa.

Basta tempu nan ta hanja cu ta necesario pa forma un comision cu lo worde encarga pa traha programa masha atractivo, de la manera cu Aruba Palm Beach Club no ta solamente un lugar pa e miembro nan bai landa, pero tambe un club caminda nan lo por hanja varios recreacion.

Como miembro pa e Comision di Programa aki, siguiente personanan tabata dispuesto pa duna nan ajudo pa e Club aki:

Senjora Irma Eman
Senjora Eva Mansur
Senjora Vera Croes
Senjora Margarita Morales
Senjora Alice Eman-Downey
Senjora Carry Croes
Senjor Oslin Scholten
Senjor Wewe Croes
Senjor Hans Jansen
Senjor Lucky Hirschberg
Senjor Pete van Romondt
Senjor Donny de Veer
Senjor Juan Eskeldsen
Senjor Theo Blok.

Despues cu senjor Oslin Scholten a worde eligi como Presidente di e Comision di Programa senjor nan Wewe Croes y Theo Blok a worde eligi respectivamente como vice-presidente y secretario.

Nan a bini di acuerdo di traha un programa toer Inna y cu lo worde anuncia na e miembronan pa medio di circulacion, y cual ehecutacion lo worde encarga pa ondercommissies pa cada ramo di e actividadnan.

E siguiente ondercommissies nan a worde forma y cada miembro di e Programa di Comision a hanja e responsabilidad pa ehecuta e programa di cada departamento.

1. Wega di carta y domino:
   Senjor Hans Jansen.
2. Wega di biljart:
   Senjor Lucky Hirschberg
3. Baile:
   Senjora Alice Eman-Downy
4. Decoracion:
   Senjora Vera Croes
5. Bingo:
   Senjora Eva Mansur
6. Programa di Cine:
   Senjor Pete van Romondt
7. Diversion di club pa anochi:
   Senjor Donny de Veer
8. Sport:
   Senjor Theo Blok
9. Keuken-Fourage:
   Senjor Juan Eskeldsen
10. Propaganda:
   Senjora Carry Croes
11. Diversion pa mucha:
   Senjora Margarita Morales.

PROME MINISTRO DI INGLATERA

LONDEN — Prome ministro MacMillan di Inglaterra a anuncia den Camara de los Comunes, cu en futuro baporan Ingles lo pasa den Canal di Suez. Ei a declara, cu gobierno no por avisa navieronan Ingles mas pa no haci uso dje canal.

E derechonan di pasashi lo worde paga na libras esterlinas el a bisa.

E lider di partida laborista a bisa cu Camara de los Comunes a scucha e declaracion di MacMillan cu desillusion, pero sin sorpresa.

Den circulonan politico Ingles, nan ta di opinion cu permiso di gobierno Ingles pa usa e canal, lo worde aprecia pa hopi hende.

DECISION DI GOBIERNO INGLES

PARIS — „Decision di gobierno Ingles pa reconoce e statuto nobo di Canal di Suez y cuminza negosacion cu Egypto ta mustra, cu justicia ta gana poco-poco di violencia y agresion", asina radio-Cairo a bisa den un comentario riba e declaracion dje prome ministro Ingles den Camara de los Comunes.

El a declara entre otros cu tur usadornan dje canal ta tene na cuenta cu e canal ta habri pa tur bapor sin ningun discriminacion. Pronto nan lo realisa inutilidad dje union. cu nan a forma cu instigacion di Londen y Paris.

UN INVITACION NA REY HUSSEIN

AMMAN — Rey Feisal di Irak y rey Saud di Saudi-Arabia a manda un invitacion na rey Hussein di Jordania pa tuma parti na nan combersacionnan actual na Bagdad, pero Hussein a larga sa, cu pa motibo di e condicionnan, cu ta reina na su pais, e no por acepta tal invitacion.

REMITIDO
RIO TROEBEL, GANASHI DI PISCADO!

(fuera responsabilidad di redaccion)

Nos a jega di exprerimenta cu tin hopi hende ta saca nan mes provechi for di ignorancia of di debilidad di otro. Si nan ripara cu un hende ta gusta bebe y e tin placa na sacu, nan ta pone bebe y nan ta bebe hunto cu ne, pero e ta paga!

Aqui na nos isla tin hopi homber cu ta di bon boluntad, nan quier trata nan casa y jiunan bon, pero nan tin un debilidad. Mester tin leynan bon, y proteccion pa e hombernan ei y pa nan familia. Pero quico nos ta mira? Algun hende ta provecha di e debilidad ey pa nan gana placa, pa nan mes bira rico y biba na grandi. Nan ta explota e debilidad, permitiendo of importando muhernan estranhero, cu lo bin ruina e hombernan y ruina nan familia. Ta un proverbio conoci, cu rio troebel ta ganashi di piscado! Solamente nos quier puntra: quende mester pone un fin na e piscadonan di rio troebel? Quende mester protega leynan di moralidad? Quen mester yuda esnan cu ta debil pa nan no cai? Wel esey ta e hendenan cu ta grita na boz alto cu nan ta traha pa bienestar di henter Aruba! No na bienestar di e piscadonan di rio troebel, cu ta jena nan sacu cu ganashi di muhernan estranhero! No, na bienestar di henter Aruba, anto tambe di cas nan di familia. Si e hombernan cu ta bai malgasta nan placa na San Nicolas para pensa un rato, nan lo comprende cu e muhernan ta aya pasobra tin hende ta specula riba nan debilidad y riba nan placa!

Rio ta troebel actualmente, pero Arubianos, no permiti e piscadonan desgraciado di debilidad, logra jena nan sacu cu BOSO placa!

M.A.B.

Cumpleanjos feliz

Awe ta celebra su 18 primaveras Agnes de Cuba, y ta ser cordialmente felicita pa su mama Reina, rumannan Nico, Bill, Adolf, Reny, May, Elsa, Eloy, su pepe Lima Croes, Carmen de Mey, omo Patricio Jansen, especialmente Vera Jansen, Selsa, Livia Croes, Dora, Aida, Elsa, Ivonne y Henki Croes, tanta y omonan, primo y primanan, amiganan, Tida Dirksz, Lucila Croes, Elsa Yarzagaray, especialmente su enamorado Milo Lacle.

— — —

Su tata, mama, rumannan Mario, Theresita, Bernadina, Hyacintha, Andres, amigonan ta desea Juan Kelly, cu ta haci anja awe, hopi felicidad.

— — —

Riba e mesun fecha aki ta di cumpleanjos tambe, Doly Luydens. Felicitacion ta bini di su casa Bertha, jiu Jossy, y subrina Beatrix Dijkhoff.

Un futuro yen di felicidad pa senjor Mario Maduro, cu ta recordando su fecha natal awe, ta e deseo di su tata Hendrik, su mama Istela, rumannan Rica, Bertha Luchi, Maria, Dolores, Izildo, Domi, Wani, Felix, su madrina y padrino.

— — —

Tambe nos tin e placer di feliciteer senjor Isidro Farro, kende a cumpli e respetable edad di 61 anja awe, na nomber di su esposa Estela., jiunan Seferina, Susita, Carmen, Alicia, Chomay, Chonda, Dooi, Veneranda, nieta, Ingrid, nieto Rolando, rumannan Asinto, Dien, suegro Nicasio, especialmente su subrinanan.

— — —

Cuater anja a completa awe e chikitina Egidia Thiel, pa cua motibo e ta ricibi felicitacion di su mayornan Rafael y Clarita, wela Nina, welo Julian, Dita, rumannan Rufina, Francisca, Glenda, tantanan, primonan, madrina Victoria, padrino Jose Britten, especialmente su tanta Lucia, Maria y Luisa Britten.

— — —

Na cas di senjor y senjora Simileer na Savaneta, ta di fiesta awe, festehando su cuatro anja di existencia, e graciosa chikitina Merry Simeleer y ta ricibi felicitacion di su tata Epifanio, su mama Bibichi, wela, tanta, amiguitanan, familia Simileer, Tely Mena, Du Antji, Regina, Evelyn, Marisa, su madrina y padrino, familia de Cuba, familia Simileer di Savaneta.

— — —

Nos ta agrega nos felicitacion tambe pa e siguiente personanan, cu tambe ta haci anja awe: Senjor Il Lopez, 50 anja; senjora Maria Bonifacia Kelly, 52 anja; Isidro Ras, 7 anja; Juan Francisco Dirksz, 24 anja; Dominico Erasmus, 25 anja; Juanita Kelly, 14 anja; Juan Erasmus, 18 anja; Jacobo Koolman, 25 anja, Olinda Maduro, 4 anja y Agnes Diana van der Linden, 6 anja.

— — —

Un felicitacion sincera di su amigo y amiganan di Gezondheidsdienst y especialmente di Ursula, ta bai pa senjor J. E. Wever, kende ta cumpli 18 anja di edad awe.

— — —

Hopi felicidad pa senjor Victor Manuel Velasquez, kende a haci anja awe, ta e deseo di su mama Petra, Supriana, su jiu Alicia, rumannan, subrino y subrinanan, tur amigo y conocirnan, especialmente familia Castilla de Velasquez na Venezuela.

— — —

Tambe felicitacion ta bai pa senjor Juan Bautista Rodriguez, kende ta celebra su fecha natal awe, di parti di tata y mama, rumannan y Juan Bautista Geerman.

— — —

Masha pabien ta bai pa senjor Juan Bautista Geerman, cu ta haci anja awe, di Evarista, su amigonan di Santa Cruz Bar.

Pa aviso y tur correspondencia pa „Arubaanse Courant" dirigibo na: Nassaustraat 85, Oranjestad. Telefoon 1116 - Directie y Avisos 2116 - Redaccion y Suscripciones. Numero suelto di ARUBAANSE COURANT por worde obteni na San Nicolas na Union Store, Mainstreet.

AGENDA

Diarazon 15 di Mei

CINE

DE VEER THEATER 20.30: Forbidden Planet
RIALTO 20.00: La Desconocida
PRINCIPAL 20.00: El Charro Inmortal
AURORA 19.30: The Man in het Attic
SAVANETA 19.30: Sudden Danger

PARTERAS, ENFERMERAS, ETC.

Zuster M. v.d. Mark, telefoon 1557, Rondweg 4 Dakota.
Zuster Braumuller, telefoon 1355, Nassaustraat 42, Oranjestad.

BOTICA DI WARDA

Botica Aruba

RADIO KELKBOOM
209 m. — 1435 kcl.

11.30 Billo's Caracas Boys
12.00 Lunchmuziek
12.30 Nieuwsberichten
12.45 Musica Norteamericana
1.00 Asi Cantaba Cuba
1.15-1.30 Carmen Delia Dipini
4.00 Programma Cita a las Cuatro
4.30 Programma van Winkel
5.00 Programma van Wimco
5.30 Nestor Chayres
5.45 Harry Belafonte
6.15 Cumpleanjos feliz
6.30 Dinermuziek
7.00 Noticias (Pap.)
7.15 Trio Calaveras
7.30 Max van Praag
7.45 Nieuwsberichten
8.00 Musica Norteamericana
8.00 Musica Norteamericana
8.15 Novela „Mia o de Nadie"
8.30 Conjunto Casino
8.45 Smakelijk Eten
9.00 News in a Nutshell
9.05 Carlos Pizarro
9.15 Orquesta Flor de Oro
9.30-10.00 Peticiones

VOZ DI ARUBA
457 m. — 655 kcl.

06.00 Apertura
06.05 Dushi amanecer na Aruba
06.30 Su horoscopo diario
06.45 Melodias de Texas
07.00 Dedica na oyentenan na exterior
07.30 Tangos
07.50 Mañanita Antillana
08.00 Clausura (te 12.00)
12.00 Apertura
12.03 Melodias Hulandes
12.15 Noticia Internacional y Antilliano na Hulandes
12.30 Seleccion di merdia
13.00 Mundo en marcha
13.15 Notas Antillanas
13.30 Mexico canta en su radio
13.45 Novela Gleem-Tide
14.00 Musica clasica
15.00 Programa varia
15.30 Novela Procter & Gamble
16.00 Complacencia Rey de Copas
17.00 Ora infantil (Papiamento)
17.30 Musica Latino-Americano
18.00 Mario S. Areads presentando: Bo orquesta favorita
18.30 Pabien y melodias popular
19.00 Charla Deportiva di Esso
19.15 Saludos for di Hulanda
19.30 Noticiero na Hulandes
19.45 Musica Americana
20.00 Noticia y comentario na Ingles
20.30 Novela Colgate-Palmolive
21.00 Mti ora di disco nobo
21.30 „La Noche, Las Estrellas, Tu y yo"
22.00 Clausura

REMITIDO
ESUN CU NO TIN PICAR, TIRA PROME PIEDRA

(fuera responsabilidad di redaccion)

Den e ultimo dianan aki comunidad Arubano por a leza tanto pro y con Inmoralidad y maldad. Awor e pregunta ta keda ki ora relacion di naturaleza ta wordu considera como maldad o inmoral. Ken por riska splica esaki. Y mas ainda naturaleza no por wordu domina e mester tin su curso. Laga nos tur comprende bon cu e cosnan aki ta y lo sigui tuma lugar semper den tur nacion hasta esun di mas civiliza cu por tin. Pero tur loque nos tur mester haci ta trata na papia menos ariba e cosnan aki, trata na ignora nan ta asina hende civiliza mester haci, di por caba cu rumornan malu cu no ta contribui nada na progreso di nos pueblo. Pero lastima aki na Aruba ta net contrario. Y peor ainda mes ora politica ta wordu hinca aden y gobierno ta wordu culpa inhustamente, PURO IGNORANCIA!!! Den cas di familia decente sorto di cosnan asina no mester wordu papia, corda riba yiunan chikito nan ta anota tur cos. Un cos tambe ta bon pa nos tur sabi, no ta tur hende ta nace pa casa tin hopi cu kier keda soltero y mas ainda ki ora un hende tanto homber o muher drenta bida matrimonial puramente manera mayoria hende ta haci pa cumpli cu nan deseo sexual e matrimonio ei lo bira un fracaso despues di poco luna.

CHEK CUANTO DIVORCIO TIN ULTIMAMENTE, hopi y mashar hopi tur pa falta di experiencia, pesei querido lectornan laga nos tur hunto ANALIZA e cosnan aki. Y corda ariba e palabra cu ta bisa.

CU NO TIN MALO, CU NO TA BINI PA BON, Y ESUN CU TA KERE DI NO TIN PICAR, PRUBA TIRA PROMER PIEDRA.

Mediador.

TA PRESENTA

Charlotte y su fatal destino

pa TUYUCHI:
No. 50

Tur hende tabata masha consterna com un miembro di aristocracia por tabatin un caracter asina vil i baho, ta còm e por a pone un muhe asina sufri na tur sorto di manera. I ta p'esai nan tur a hanja cu e castigo tabata bon mereci. Algun dje criarnan aqui tabata sinti nan culpable pasobra quizas contra nan boluntad nan mester a sigui orden dje defunto mal hende. I tur e criarnan aqui tabata munstra Charlotte masha simpatia awor, loque antes nan no por u risca haci. I no solamente na cas, pero foi tur camina di mundo i tur hende cu a tende di e suceso aqui a munstra e dama nan simpatia. Hasta e lord Sanfuego noho a tuma parti den e expresionnan di simpatia aqui cu nan a manda pa viuda di Lord Chase.

Den situacionnan normal e descubrimiento di Dominic su berdadera descendencia riba su mes caba lo a plama hopi rumor caba pa combersacionnan den circulonan di caballeronan i tambe den salonnan di damas. E historia aqui tabata romantica caba, pasobra Dominic a hanje riba mundo manera un yiu sin mama ni tata, cu a ser cria como yiu adoptivo di un marques. El a hanja di su tata di crianza un educacion completo di cual el a probecha suficientemente te cu su talentonan i inteligencia fuera poder di perseverancia a hacie yega na un dje puestonan di mas alto riba politica di su patria.

Dominic Unwin, yiu adoptivo di marques van Englesby -- tabata e jiu berdadera, e yiu cu nan a declara morto di Flora Marsh. Tabata increible.

Naturalmente Lord Chase su cabez no tabata nunca mucho bon -- naturalmente pueblo no a larga di mira i sospecha algo dje historia di e pober muhe hoben i lord Sanfuego. Sinembargo nan a comprende tambe cu etiqueta tabata exigi hopi, de la manera cu un hende decente tampoco no mester a pensa nada malu riba su prohimo. Ademas di esai Charlotte tabata casa e tempo ai.

No obstante tur e sufrimento cu e viuda mester a soporta, sinembargo naturaleza a previlegié cu un belleza i suavidad incomparable. E tabata awor un viuda di 30 anja di edad, i lord Sanfuego tabata solamente den su posicion sol di Dominic Unwin caba un soltero masha bon mira, cu masha hopi suegra tabata desea pa e por a bira nan yerno.

I aunque cu en realidad e tabata un poco mas bieu cu Charlotte, cu titulo, su fortuna i su triunfonan como politico a tapa tur cos.

Denter di algun seman Dominic Sanfuego i Charlotte Chase a bira heroenan di un drama comovedora. Hasta esnan cu antes lo no a tuma tanto molester, a apura nan awor na bai munstra nan condolencia na lady Chase, larga manda flornan, manda tarheta p'e viuda of tabata combida e viuda pa un bishita.

Sinembargo Charlotte su deseo tabata, di tene su mes mas tanto posibla scondi pa mundo. Tabatin den e deluvio di cartanan aqui solamente algun di nan cu e tabata considera como algo i cu e tabata hanja forza i consuelo den nan i esaquinan tabata cartanan di mama di crianza di Domminic cu tabata marquesa van Englesby, un dama anciana i amable cu ya tabata na rand di su tumba. Tan pronto cu nan a enterra lord Chase den sepulcro di su famia na Harling cu el a skirbi Charlotte:

„Dominic a conta mi tur cos, tambe di e admiracion profundo cu ya ta masha tempo caba e tabata caricia pa bo. Caramba lo bo mester a sufri hopi den ho hubentud, mi yiu. Lo mi no tin mucho tempo mas di bida.... pero quizas cu ainda lo mi por tin e dicha di por cerra conoci personalmente cu bo. P'esai mi ta spera cu muy pronto Dominic por trece bo aqui na Englesby Castle. Mi sabi cu e ta stima bo i mi ta desea masha tanto di por mira bo prome cu mi cerra mi wowonan pa semper.

Dominic tabata pa mi manera un yiu. E amor cu nos ta munstra otro no a hanja ningun cambio pasobra el a hanja sa quen ta su mama. Mi cu marques ta masha contento cu lo e por recohe e luga cu tabata pertenece na dje foi su nacimiento".

Alomenos un luna despues di entierro di Vivian Charlotte a larga Dominic leza e carta aqui.

Nan tabata sinta hunto den salon di Pillars.

Clunes tabata cerra. Charlotte a bai tuma su bibar hunto cu su yiunan cerca mama di Dominic. Despues lo nan bai pasa algun tempo na Trouville na unda e muchanan lo por bai goza di aire saludable di lamar i camina den un ambiente enteramente distinto Charlotte lo por bini bij trobe d tur e verdriet i desgustonan cu e mester a soporta. Flora i Peveril lo bai aya cun'e, den e prome vacacion awor. Flora su dokter a prescribi e luga kanto di lamar aqui masha bon pa e dos damanan su salud. Tambe Peveril mescos cu Flora tambe tabata sufri di reumatismo i ta p'esai nan tur a dicidi di bai aya algun tempo den e barrio di Essex.

Naturalmente Dominic lo bin bisbita nan na Francia. Pero primeramente e mester a queda algun tempo na Buckinghamshire. Cu motibo di su puesto di lord nobo e tabatin masha hopi formalidadnan legal di a cumpli cun'e. Hopi papelnan i documentonan mester a ser repasa i firma. Ademas di esai tur herencia di e antiguo baron di Cadlington pa medio di notario mester a ser pasa awor na su nomber. I tur esaqui tabata exigi hopi tempo. Dominic a pone asunto di politica completamente unbanda. I el a sigura Charlotte cu absolutamente no tabata duel'e cu el a bandona politica. Hasta ora cu nomber di su sucesor a sali publica, esaqui no a haci ningun sorto di influencia riba dje.

„Mi n' yega di bisa bo caba cu lo mi no ta desea nada otro sino di por dedica mi enteramente na bo pa mi cuida i protega bi i pa bo no tin mester di sufri hamas? I esaqui ta awor den mi alcance.... mi sonjo a ser realiza. I tur loque ainda mi por desea ta di recrea e cas nobo di Caddlington den un berdadera i digna habitacion familiar pa ho i mi tres yiunan di crianza".

Awor cu Dominic a leza carta di su mama di crianza cu el a skirbi Charlotte, ela sinti su mes masha feliz. A yega porfin un fin na tur probacionnan - scuridad a disparce pa traha luga pa su porvenir di luz, cual e tabata teme cu su wowonan lo no custuma pronto cun'e. Aparentemente no tabatin nada mas den camina cu por a ser un estorbo pa un matrimonio entre e cu Charlotte, loque corto tempo pasa e no a risca sonja mes i cu sinembargo tabata semper e ensuenjo di mas prospero di su bida.

Charlotte tabata para awor den bentana den luz di solo. Ainda su curpa tabata delega i sin gracia. I den su shimis di rouw e tabata parce mas bieu cu e tabata en realidad. Pero tabatin un brillo di paz i tranquilidad den su wowonan bunita, e wowonan den cual Dominic a yega antes na ripara miradanan di verdriet insondable.

„Lo bo no por a bai Englesby cu mi prome cu boso biahe pa Francia?" el a puntra Charlotte.

El a queda ta mira e homber cu tabata ador'e.

„Lo mi no a prefera nada mas tanto", el a duna pa contesta.

I e dos hendenan aqui a custumbra asina tanto cu otro, cu hasta Charlotte tabata jam'e Nico pa carinjo, manera Dominic a bis'e cu nan tabata jam'e na cas. I esaqui tabata record'e su hubentud.

I Charlotte a agrega acerca:

„Mi ta aprecia masha cu lady Englesby lo quier ricibi mi foi awor".

„I ami ta spera cu lo e por tin e dicha di mira bo tambe como mi esposa Charlotte". Dominic a bisa na boz haho.

El a extende su braza pa Dominic i esaqui a cohe e man tene i a primie na su curazon.

„Tin bez mi ta spicria", el a bisa, „i e ora ai mi ta puntra mi mes cu por ta en realidad cierto cu por a bini asina un cambio den mi bida. Mi ta en realidad e mes Charlotte cu no tabata risca menciona bo nomber? E mes Charlotte cu no tabata risca ni pensa mes riba bo? Oh, Nico, ta di un nachtmerrie m'a bai cai den otro ora cu m'a cerra conoci cu bo. Vivian tabata un nachtmerrie pa mi caba. Pero ora cu m'a mira bo i cu m'a sa cu mi por a stima bo i abo tambe por a stima mi i ora cu mi a constata alavez cu hamas esaqui lo por a bira realidad -- esaqui tabata pa mi awor mas borrible ainda cu e realidad cu Vivian".

Charlotte tabata pone su man na cara di Dominic quende tabata sunchi un pa un dje dedenan delega dje muhe.

„Mi amor, haci manera ami -- considera bo bida anterior como un nachtmerrie. Awor b'a dispierta.... i hamas e nachtmerrie ai lo tormenta bo mas".

(E ta sigui).

EL CISCO KID — — — Por José Salinas y Rod Reed

Despues di hopi papiamento y cu Cisco nan a pasa oranan di ansha, e hombernan a bin comprende al fin e asunto y ta bini di acuerdo cu e propuesta di Cisco pa bai en busca di e verdadero bandidonan. E trupa ta sali mes ora cu na cabez, e hefe, Cisco, Pancho y Lucas. Cisco ta observa: „Nos por trata di sigui nan spoor desde e lugar caminda nan a dera e caha di placa." Mientras tanto, Guero y e gordo, ta regresa for di e lugar di nan asanja, pa nan sconde nan curpa. „Nos mester a trece e caha", ta loke e gordo ta bisa y Guero ta contesta, sin tini un tiki sospecha, di kiko ta pasando alla banda, cu e tiponan: „E ta scondi den un sitio sigur. Awor nos tin cu sconde nos mes." Y asina e dos hombernan aki ta continua nan caminda en busca di un escondite. Pronto nan a llega na un rieuw y nan ta dicidi di cruza den dje y sali e otro banda, mientras Guero ta bisa: „Esaki lo bruha nan, si nan sigui nos spoornan." Si, Guero tin razon pa e banda ey, pero e ta lubida cu tin un mas sabi cune, cu ta Cisco, cu ta pensa bon prome cu e haci algo.

Tom Richardson detective di fama mundial

UN AMIGO NOBO

pa TUYUCHI

Un momento Kenwood a bai den hardin di invierno cu su namorada na su braza. N'e momento ai tabatin masha poco hende n'e lado ai. I e pareja hoben tabata casi solitario den e luga jen di zantu fini i matanan oloroso.

E banquero tabata brilla i a bai sinta cu su namorado riba un banki meimei di dos palma. Nan a queda para ta combersa largo rato hunto cu otro man tene i a entrega nan mes den un encanto' di alegria i tabata goza no obstante tanto rumor di fiesta, di por tabata toch un momento silencioso nan dos. Pero e soledad aqui a dura solamente un minuut. Diripiente zantu a kraak bao di pia di un hende cu tabata camna ta bini cerca nan lihe. Esaqui tabata George Marcus.

Carinjoso i sonriendo Kenwood a ricibie, pero a pasa un nubia leve riba cara di Maud. E no tabata gusta mucho e simpatia cu su namorado tabata munstra na e Ingles aqui.

E tabata percura tambe pa e no

larga e homber ripara esaqui, pasobra e tabata comprende bon aqui agradecido Harry i e mes tambe mester tabata n'e hoben aqui.

„Oh, Sr. Kenwood, ta bo t'ai?"

„Tabatin un rato pasa den prome salon un homber di edad mediano cu quier a papia cu bo.

E tabata parce manera un hende aturdi. I mi ta quere e tabatin algo interesante di papia cu bo".

Papiando asina George Marcus a camna bai para dilanti dje banki. Harry Kenwood a lamta para.

„Ta algo grave a socede?" el a puntra.

„Mi n' sa", Marcus a responde. „Tur loque mi sa ta, cu e homber a suplica mi pa e por a combersa cu bo".

„I bo n' sa ta quende e ta?"

„No. Mi n' conoce absolutamente'.

„Wel, larga mi bai mira un rato. Maud, dispensa mi. Mi ta bolbe en seguida'.

E namorada a sonrei cun'e i Harry Kenwood a camna bai pura. Un seconde despues el a disparce foi nan bista.

George Marcus a queda tras solitario cu Maud.

Tan pronto cu Kenwood a bai cu un expresion di triunfo sarcastica a aparece riba cara di e Ingles. El a camna acerka e muhe hoben, cu a queda ta mir'e, e pero no sin intranquilidad, asombra di e cambio immediato di su exterior.

Mientras e hoben tabata acerka e mucha muhe a queda ta mira continuamente den e direccion cu su namorada a disparce.

„Mis Abels, mi ta masha contento cu e bunita casualidad cu por a trece nos hunto na e ocasion aqui. Mi tin un declaracion di haci bo".

E muhe a cesa i no tabata sabi quico e mester a responde. E proceder di e homber aqui tabata stranjo p'e i zonido di su boz a spant'e.

El a lamta para.

Sr. Marcus, mi n' sa ta quico t'e declaracion cu abo lo quier haci mi. Ni tampoco mi n' ta sinti nada pa mi sa esai. Mi ta bai den sala di balia. Dispensa mi".

Pero e homber a strob'e den su camina i a sigui cu boz tembloreso, como si fuera e tabata victima di un emocion di mas grandi.

„Miss Maud asunto di un homber di edad mediano cu a bini pa busca Sr. Kenwood ta un mentira di mi banda. M'a haci esai puramente pa mi por tabatin e ocasion pa mi a gan'e foi aqui. I pa mi por a queda un rato solitario cu bo. I pa mi por a bisa bo francamente cuanto mi ta stima bo".

„Larga mi cu tranquilidad", e muher a grita i a extende su mannan pa e stoot e homber foi su curpa. Larga mi bai, mi n' quier tende nada".

Pero e homber a cohe su polisnan tene, mientras e tabata blo waak cu Kenwood no tabata regresa.

„Si. Miss Maud mi ta stima bo cu mi por bira di cabez. Mi a stima bo foi prome momento cu mi a mira bo ....No, mi no quier pa bo bira muhe di Kenwood....Na prome luga e ta mucho bieu pa bo....Ami, ami lo casa cu bo i lo mi no hala tras pa nada tras pa nada pa mi conquista bo amor".

N'e momento aqui Harry Kenwood a aparece trobe tras di e hardin. Marcus a considera e momento apropia pa e pone un fin na e asunto aqui.

„Na e momento aqui cu mi ta tuma e decision solem aqui, larga mi primi mi lipnan riba bo frenta. Cu e prome boso aqui lo por ser e garantia di nos amor mutuo i un felicidad venidera.

Brutalmente el a hala e mucha muhe den su curpa i quier a primi su lipnan riba esaqui su cabez, pero e mucha muhe tabata defende su mes cu animo di un desesperada i tabata grita, cu boz di desesperacion.

N'e momento aqui Kenwood a corre yega palido di indignacion. El a dal man cohe Marcus na su braza i cu violencia el a hal'e atras.

„Bandido, com bo por risca haci un cos asina, tur desgraciado cu bo ta!" e millionario a grit'e.

Medio loco di ansia e mucha muhe a tira su mes den braza di su enamorado i a sconde su cara contra su pecho anchu.

George Marcus tabata para net riba su curpa den posicion di un culpable dilanti dje donjo di cas, quende ainda tabata tembla di furia.

„Mi....mi a lubida mi mes", e huesped a murmurra; pasion a podera di mi. Mi a haci abuso di bo hospitalidad i bo amistad. Lastimamente ....pero Srta Maud a haci un impresion mucho profundo riba mi. Mi ta stim'e cu mi por bira loco.....I ora cu mi tabata solitario cun'e.... m'a lubida loque mi tabata debe n'e i na bo....mi no tabatin razon.... i mi ta dispuesto na duna bo satisfaccion!"

Mas huesped cu a corre bini tras di Kenwood, tabata testigo dje escena penoso aqui. No tabata posible mas anto na sconde e escandalo aqui".

„Si," Kenwood a grita foi su mes di furia. „Lo bo mester duna mi satisfaccion. Majan mainta tempran lo bo ricibi mi testigonan".

Ta paquico Marcus a sonrei asina misteriosamente ora cu el a tende e palabranan serio aqui, cu por tabata preludio di morto di un hende? Como cu sea, el a inclina corto pa e donjo

(E ta sigui)

REMITIDO NA MAMANAN DI ARUBA!

(fuera responsabilidad di redaccion)

Mamanan di Aruba, ata nos dushi isla den candela! Anto den un candela cu ta quima mil bez mas fuerte y mas peor cu candela causa pa un bomba atomico.

Esey ta e candela cu es muhernan estranhera a trece! Qui desastroso esaki ta! Nan a bini pa danja nos esposo, nos yiunan homber, nos casnan di familia, den un palabra nan a bini pa destrui nos pueblo y caba cu Aruba por completo.

Seis anja pasa un gran mayoria di nos a tuma parti den un grandioso demonstracion, pa prome bez den historia di Aruba, y a protesta cu mashar brio dilanti nos Autoridad contra e admision di cierto muhernan publico di estranheria.

Enberdad! Nos esfuerzo no tabata enbano pasobra pronto e turistanan a ser despacha y nan a somenta manera fantasmanan for di suelo di Aruba. Asina nos pueblo a queda libra di e peste contagioso!

Pero.... ata nan airobe den pueblo ta quima nos dushi Aruba! Ta quende a trece nan? Pues, Mamanan, no a yega tempo pa nos spierta y cuminza actua trobe? No ta posibel cu nos lo por bolbe demonstra, na un manera quizas mas grandioso cu seis anja pasa? Nos, Mamanan, cu ta curazon di nos familia, origen di un bon sociedad, baranca di nos comunidad, nos por permiti cu un man yen di negociantenan di muher cu ta ciega pa placa, placa y mas placa.... por queda queto y mira nan triunfa y logra nan mal intento?

No! Esey si cu no! Nunca!

Wel, Mamanan, larga nos tur buta man pa yuda paga e candela promer cu ta laat Promer cu tristeza drenta cas pa porta y bentana, promer cu nos jiunan o podiser henter nos familia ser ruina o ataca pa e malesa contagioso, promer cu nos drama lagrimanan di mira nos yiunan sufri sin por yuda nan!

Promer cu nos yiunan mes reprocha y tira na nos cara cu nos ta mamanan cu no a trata na impedi cu tal muhernan drenta nos isla!

Y nos lo yora hunto cu e Mama parando na cabez di cama di su yiu muribundo, cu tambe a cai victima di e malesa contagioso, scuchando na su siguiente palabranan di contricion?

Mama, mi ta sinti cu mi ora ta aserca y pa ultimo bez bo yiu desobedecido kier abri su curazon na Bo. Desde cu e muhernan estranhera a pisa nos suelo mi a hiba un bida desenfrena, un bida di gozonan robez. Mama, mi a sigui mi mal amigonan y mi a bira lomba pa tur loque tabata bon. Cu indiferencia mi a mira Bo brota bo lagrimanan y surdo mes mi tabata pa bo consehonan. Mi sabi cu mi mal conducto a causa Bo hopi sufrimento. Mi no a realiza mes den qui un peligro grandi mi tabata. Y weta awor te na unda mi cabezura a hiba mi. Mara mi por a cuminza henteramente di nobo. Ay, Mama, awor ta mucho laat! Mama, atrobe mi ta mira bo lagrimanan, pero awor si mi tin duele. Mi sabi cu bo curazon di mama ta quibra di tristeza, pasobra Bo ta comprende cu ya aqui ningun ser humano no por yuda bo yiu mas.

Mama, mi tambe sabi cu pa mi no tin remedi mas, pero mi ta roga Bo di scucha mi ultima suplica, esta di trata na evita cu mi ruman- y mi prohimonan cai den garra di es muhernan estranhera. O Mama dushi di mi alma, cera pues wowonan di bo yiu pa semper, y promer cu mi drumi e sonjo di eternidad estampa un beso tierno di pordon riba frenta ya friu di bo yiu, pa e por sosega na paz!

Algun Mamanan di Aruba.

Prinses Margaret y su amigo

Prinses Margaret di Inglaterra aki ta corriendo cabay cu Duque di Beaufort (izquierda) y e soltero Christopher Lloyd (derecho den fondo), kende ta ricacho y ta biba na Badminton Great Park, na Inglaterra. Lloyd ta segun noticianan cu ta circula „un intimo amigo" di e princesa. Reina Elizabeth, Prins Philip y Prinses Margaret tabata huespednan di Duque y Duquesa di Beaufort.

PEPITA — — — — Por CHIC YOUNG

Lorenzo mes a bruba e linjanan e biaha aki. Pepita ta haciendo su trabaunan di cas trankilamente, ora Lorenzo cu tabata algo interesante pa Pepita, cu nunca no a dal caso di dje Pepita, cu usando solamente 10 tallo na cada cuminda e ama di cas mester laba mas di diez mil tallo pa anja?". Hm, esaki tabata algo intersante pa Pepita, cu nunca no a dal caso di dje E ta acerca Lorenzo y poco asombra e ta bisa: „Lo ta posibel .....?". Cu un cara hari su esposo ta contesta e ora, mustrando riba e blocnote: „Ata e cuenta aki." Pepita cu no ta sokete, ta aprovecha e oportunidad maravilloso aki, y ta camna bai na e pia di trapic; mientras e ta bisa den voz halto: „Muchanan, boso troca panja. Nos ta bai come na un restaurant awe nochi." Net na smaak di e muchanan y manera un rayo nan a troca nan panja. Bau sombre y jas, Pepita, Cuqui y Goito, y naturalmente Lorenzo tambe mester a bai, ta coge caminda di algun restaurant pa nan bai come. E tres prome nan ta gozando un mundo, pero Lorenzo ta bin patras cu un cara afligi y ta murmura: „Kende a mandami habri mi boca?".